

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Månadsrapport

September 2023

Innehållsförteckning

1	Förvaltningschefens/verkställande direktörens kommentar	3
1.1	Väsentliga händelser	3
1.2	Ledningens åtgärder	4
2	Verksamhet	5
2.1	Vårdkonsumtion.....	5
3	Personal.....	7
4	Ekonomi	8
4.1	Resultat	8
4.2	Investeringar	10
4.2.1	Ny- och ersättningsinvesteringar	10

1 Förvaltningschefens/verkställande direktörens kommentar

I den budget för 2023 som beslutades av direktionen 14 december 2022 (§ 118), beskrevs utmaningarna med ökade volymer efter pandemiåren, samt ökade kostnader främst inom de regionfinansierade verksamheterna. Detta indikerade ett effektiviseringskrav om sammanlagt 75,0 mnkr, där 26,1 mnkr avsåg regiofinansierad verksamhet och 48,9 mnkr kommunfinansierad verksamhet. För perioden januari-augusti var volymutvecklingen något långsammare än vad som budgeterats. Samtidigt har volymerna ökat under sommaren och förväntas öka ytterligare till årets slut.

Inom förbundets kommunfinansierade verksamheter innebär detta att det förväntade underskottet 2023 minskat något jämfört med budget till -20,2 mnkr. För de regionfinansierade verksamheterna har kostnaderna för norrtäljebornas vård i Region Stockholm ökat betydligt mer än den prognos som budgeten baserades på, vilket gör att det förväntade underskottet för året väntas summera till -67,7 mnkr. Sammantaget prognostiserar kommunalförbundet ett underskott om 87,9 mnkr 2023.

1.1 Väsentliga händelser

Kommunalförbundet står inför utmaningar att möta invånarnas behov av stöd, service och omsorg inom ramen för de ekonomiska ramar som finns. Utmaningarna är främst kopplade till personella och ekonomiska resurser i förhållande till volymer och volymökningar, men också till Norrtälje kommuns bostadsförsörjning för målgrupperna.

I jämförelse med pandemiåren 2020-2021 – då många tackade nej till omsorgsinsatser och volymerna sjönk – framstår innevarande års omsorgsvolymer som stora, då kommunens bidrag till förbundet inte ökat i samma takt som behoven och täcker därmed inte innevarande års omsorgsvolymer. Något utrymme för att kompensera förbundets vård- och omsorgsgivare för pris- och löneutveckling (utom ett fåtal indexreglerade avtal), inklusive det egna bolaget, finns därmed inte.

Förbundets kostnader för norrtäljebornas vård i Region Stockholm är svårt att förutse och är i princip omöjligt för att påverka. Dessa kostnader uppskattas till 611,6 mnkr 2023, att jämföra med 548,0 mnkr 2022 – en ökning om 11,6 procent! Som andel av regionens medlemsbidrag har kostnaderna för denna vård ökat från 24,8 procent 2018 till 31,6 procent 2023, vilket motsvarar 132,8 mnkr. Att reducera förbundets andra regionfinansierade verksamheter med motsvarande belopp fullt ut underminerar möjligheten till vård på lika villkor.

Kostnaderna för kommunalförbundets förvaltning beräknas uppgå till 46,0 mnkr 2023, vilket motsvarar 1,3 procent av nettokostnaderna 2023. Till förbundets förvaltning räknas dess politiska organ, revision, ledning och administration. Förutom ledning och administration svarar förvaltningen för ägar- och beställarstyrning samt utvecklings- och utredningsuppdrag. Antal årsarbetare beräknas till 30 under 2023.

1.2 Ledningens åtgärder

Effektiviseringar sker främst genom utveckling av uppdragen till utförare och genom att inte höja ersättningar till vård- och omsorgsgivare. härutöver har direktionen föreslagit Norrtälje kommun att säga upp överenskommelsen om bibehållet kostnadsansvar vid flytt till särskilt boende i annan kommun. Boendeformen biståndsbedömt trygghetsboende i Norrtälje kommun har inrättats. Boendeformen väntas bli ett bra komplement till befintliga boendeformer och ett mindre kostsamt alternativ till hemtjänst för vissa målgrupper.

De uppräknings av ersättningar som budgeterats för 2023 avser primär- och specialiserad vård enligt regionens budgetförslag samt enstaka indexreglerade omsorgsavtal och direktupphandlade omsorgsinsatser. Övriga avtal inom omsorgen har inte uppräknats inför 2023, vilket medför stora utmaningar för utförarna som innebär effektiviseringar och risk för försämrad kvalitet.

Inom de regionfinansierade verksamheterna utgörs drygt 40 procent av de totala kostnaderna av verksamheter som kommunalförbundet inte kan styra kostnadsutvecklingen, nämligen norrtäljebornas vård i Region Stockholm samt regionens påförda kostnader för läkemedelsförmånen. Dessa kostnader är svår att förutse och i princip omöjliga att påverka.

2 Verksamhet

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje (KSON) ansvarar för att invånarna i Norrtälje kommun erhåller sammanhållen hälso-, sjukvård och omsorg, inklusive hälsofrämjande och förebyggande insatser.

Förbundets medlemmar är fullmäktige i Region Stockholm och fullmäktige i Norrtälje kommun, som styr genom kommunalförbundets förbundsordning.

Kommunalförbundet leds av en politisk församling, direktionen, som under sig har förbundets förvaltning.

Kommunalförbundet äger och förvaltar samtliga aktier i Tiohundra AB och svarar för ägarstyrning, utifrån förbundsordningens begränsningar. Tiohundra AB bedriver vård- och omsorgsverksamhet på uppdrag av kommunalförbundet. Kommunalförbundet och Tiohundra AB utgör KSON-koncernen.

Kommunalförbundet har utifrån förbundsordningen delat in uppgiften i fyra verksamhetsområden enligt följande, beroende på tillämpade ansvarsförhållanden gentemot medlemmarna:

- Specialiserad vård, där kommunalförbundet har befolkningsansvar och utbudet i Norrtälje kommun samordnas med Region Stockholm,
- Primärvård, där kommunalförbundet har produktionsansvar inom Norrtälje kommun,
- Ordinärt boende, där kommunalförbundet har befolknings- och produktionsansvar (vistelsebegreppet) och
- Särskilda boendeformer, där kommunalförbundet har befolkningsansvar, men där utbudet är beroende av Norrtälje kommuns bostadsförsörjning.

2.1 Vårdkonsumtion

Vårdkonsumtion (antal)	Utfall	Budget	Budget avvik.	Förändr. utfall fg år	Prognos år	Budget år
Läkarbesök totalt						
Övriga besök totalt						
Vårdtillfällen totalt						
Somatisk specialistvård						
Läkarbesök						
Övriga vårdgivares besök						
Vårdtillfällen						
Äldresjukvård						
Läkarbesök						

Vårdkonsumtion (antal)	Utfall	Budget	Budget avvik.	Förändr. utfall fg år	Prognos år	Budget år
Övriga vårdgivares besök Vårdtillfällen						
Psykiatrisk vård Läkarbesök Övriga vårdgivares besök Vårdtillfällen						
Primärvård Läkarbesök Övriga vårdgivares besök - varav övriga besök, exkl fysioterapi - varav sjukgymnast och fysioterapibesök						

Utfall i jämförelse med föregående år

3 Personal

Den kommunala biståndsbedömningen är en del av kommunalförbundets kärnverksamhet och omfattar personal som arbetar med bistånd för äldre personer och personer med funktionsnedsättning. Antal årsarbetare beräknas till 65 under 2023. Verksamheten är samlokaliserad med kommunalförbundets förvaltning.

Till kommunalförbundets förvaltning räknas dess politiska organ, revision, ledning och administration. Förutom ledning och administration svarar förvaltningen för ägar- och beställarstyrning, utvecklings- och utredningsuppdrag samt medicinskt ansvarig sjuksköterska och medicinskt ansvarig för rehabilitering. Antal årsarbetare beräknas till 30 under 2023.

För 2023 beräknas antalet årsarbetare till 95 personer vilket sammantaget beräknas kosta 69,8 mnkr. Därtill kommer ökade kostnader med anledning av det nya pensionsavtalet (AKAP-KR) som beräknas till 6,0 mnkr under 2023.

4 Ekonomi

Kommunalförbundet finansieras med medlemsbidrag från Region Stockholm och Norrtälje kommun. För 2023 uppgår medlemsbidraget från Norrtälje kommun till 1 292,1 mnkr vilket motsvarar 41,0 procent av det totala medlemsbidraget. Utöver detta har kommunen beslutat om pensionskompensation till Tiohundra AB om 16,6 mnkr, vilket går direkt till bolaget.

För 2023 uppgår det beslutade medlemsbidraget från Region Stockholm till 1 862,0 mnkr, motsvarande 59,0 procent av medlemmarnas totala medlemsbidrag. Utöver detta har regionen beslutat om förstärkt finansiering av länets akutsjukhus (fullmäktigeprotokoll 2023-03-20, § 63), där förbundet erhållit 54,0 mnkr att oavkortat tillförs Tiohundra AB för Norrtälje sjukhus. 14,8 mnkr tillförs Tiohundra AB via uppräknad ersättning och resterande 39,2 mnkr betalas ut direkt till bolaget som en engångsförstärkning. Någon finansiering för förbundets ökade kostnader för vård av norrtäljebor i regionen tillförs därmed inte.

I januari beslutade regionens hälso- och sjukvårdsnämnd (HSN) att Kommunalförbundet har rätt till ökade pensionskostnader, enligt fastställt belopp i Region Stockholms budget 2023, med 110,8 mnkr 2023 (protokoll 2023-01-24, § 20). Av dessa beslutade direktionen att 109,9 mnkr tilldelas Tiohundra AB och att resterande medel, om 0,9 mnkr tillförs direktion och förvaltning (protokoll 2023-03-23, § 29).

Region Stockholms hälso- och sjukvårdsnämnd (HSN) har sedan 2020 inkluderat kostnaderna för miljö- och kvalitet, strategiska fastighetsinvesteringar, vissa sidoavtal med mera i ersättningarna till de regionägda sjukhusen. Dessa kostnader finansierades tidigare fullt ut av HSN. Konsekvensen av förändringen är en kraftig fördyring för kommunalförbundet för vård av norrtäljebor vid regionens sjukhus. HSN beslutade i april (protokoll 2023-04-25, § 77), att göra en ekonomisk justering mellan HSN och KSON om motsvarande 71,7 mnkr med anledning av detta.

Utöver medlemsbidraget ska medlemmarna tillföra specialdestinerade statsbidragen avsedda för kommunalförbundets verksamhetsområden. Dessa intäkter är svåra att prognostisera men för 2023 är utgångspunkten att förbundet erhåller 2,1 procent av de statsbidrag som tilldelas regionens hälso- och sjukvårdsnämnd (HSN), vilket motsvarar 48,0 mnkr.

4.1 Resultat

Resultat*	Utfall	Budget	Budget avvik.	Förändr. utfall fg år	Prognos år	Budget år
Sålda primärtjänster						
Anslag	0	0	0		0	0
Försäljning övriga tjänster						
Erhållna bidrag						

Resultat*	Utfall	Budget	Budget avvik.	Förändr. utfall fg år	Prognos år	Budget år
Övriga bidrag	2 742	2 603	139		3 524	3 470
Övriga intäkter	135	192	-57	-29,8 %	256	256
Verksamhetens intäkter	2 876	2 795	81	10,8 %	3 781	3 727
Personalkostnader inkl inhyrd personal <i>- varav inhyrd personal</i>	-62	-65	3	16,8 %	-86	-86
Köpta primära sjukvårdstjänster						
Köpta vårdtjänster	-2 304	-2 389	85	1,9 %	-3 331	-3 185
Läkemedelsförmån	-195	-191	-4	1,6 %	-254	-254
Materialkostnader						
Lokal- och fastighetskostnader	-54	-52	-2	6,5 %	-69	-69
IT- och telekostnader	-8	-7	-1	-0,4 %	-9	-9
Övriga kostnader	-243	-93	-150		-123	-123
Verksamhetens kostnader	-2 867	-2 795	-72	9 %	-3 873	-3 727
Avskrivningar	0	0	0	0 %	0	0
Finansnetto	1	0	1		0	0
Justering pension mm.						
Resultat**	10,5	0	10,5		-92	0

* mkr

** Avser resultat före bokslutsdispositioner. I detta resultat ingår effekten av den förändrade diskonteringsräntan i pensionsskulden.

Utfall i jämförelse med budget

I den budget för 2023 som beslutades av direktionen 14 december 2022 (§ 118), beskrevs utmaningarna med ökade volymer efter pandemiåren, samt ökade kostnader främst inom de regionfinansierade verksamheterna. Detta indikerade ett effektiviseringskrav om sammantaget 75,0 mnkr, där 26,1 mnkr avsåg regiofinansierad verksamhet och 48,9 mnkr kommunfinansierad verksamhet. För perioden januari-augusti var volymutvecklingen något långsammare än vad som budgeterats. Samtidigt har volymerna ökat under sommaren och förväntas öka ytterligare till årets slut.

Inom förbundets kommunfinansierade verksamheter innebär detta att det förväntade underskottet 2023 minskat något jämfört med budget till -20,2 mnkr. För de regionfinansierade verksamheterna har kostnaderna för norrtäljebornas vård i Region Stockholm ökat betydligt mer än den prognos som budgeten baserades på, vilket gör att det förväntade underskottet för året väntas summera till -67,7 mnkr. Sammantaget prognostiserar kommunalförbundet ett underskott om 87,9 mnkr 2023 enligt tabellen

nedan.

Finansiering och nettokostnader per verksamhetsområde (mnkr)	Budget och utfall perioden januari-september				Budget, prognos och utfall helår			
	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse	Utfall 2022	Budget 2023	Prognos 2023	Avvikelse	Utfall 2022
Medlemsbidrag Region Stockholm	1 573,9	1 448,2	125,7	1 375,5	1 930,9	2 098,5	167,6	1 845,3
Medlemsbidrag Norrtälje kommun	985,7	969,1	16,6	930,5	1 292,1	1 308,7	16,6	1 263,7
Statsbidrag Region Stockholm	32,0	36,0	-4,0	36,4	48,0	48,0	0,0	75,3
Statsbidrag Norrtälje kommun	25,0	0,0	25,0	0,0	0,0	25,0	25,0	0,0
Summa finansiering	2 616,6	2 453,2	163,4	2 340,4	3 271,0	3 480,2	209,2	3 184,3
Primärvård	-464,7	-474,6	10,0	-467,3	-632,8	-634,4	-1,6	-614,5
Specialiserad vård	-1 146,3	-1 008,7	-137,6	-963,7	-1 345,0	-1 552,6	-207,6	-1 315,8
Ordinärt boende	-343,3	-315,3	-28,0	-307,3	-420,4	-453,6	-33,1	-399,9
Särskilda boendeformer	-634,5	-642,0	7,5	-583,6	-856,0	-835,7	20,3	-794,7
Kommunal biståndsbedömning	-32,1	-34,3	2,2	-30,5	-45,7	-45,7	0,0	-40,9
Förvaltning & politik	-30,7	-34,5	3,8	-28,0	-46,0	-46,0	0,0	-37,1
Summa nettokostnader	-2 651,6	-2 509,5	-142,1	-2 374,4	-3 346,0	-3 568	-222,1	-3 203,0
Resultat	-35,0	-56,2	21,2	-34,1	-75,0	-87,9	-12,9	-18,7
<i>Varav regionfinansierad verksamhet</i>	<i>-23,2</i>	<i>-19,6</i>	<i>-3,7</i>	<i>-37,6</i>	<i>-26,1</i>	<i>-67,7</i>	<i>-41,6</i>	<i>-31,7</i>
<i>Varav kommunfinansierad verksamhet</i>	<i>-11,8</i>	<i>-36,7</i>	<i>24,9</i>	<i>3,6</i>	<i>-48,9</i>	<i>-20,2</i>	<i>28,8</i>	<i>13,0</i>

Prognosen för 2023 innehåller flera faktorer av osäkerhet. Framför allt är det kostnaderna för Norrtäljebornas vård i Region Stockholm som är svåra att förutse. Ökade anslag samt satsningar som beslutas av regionens hälso- och sjukvårdsnämnd kommer sannolikt även att påverka kostnaderna för kommunalförbundet.

Även statsbidrag via medlemmarna och vad som tillfaller kommunalförbundet är svårt att prognostisera.

4.2 Investeringar

Förvaltningen har inga egna investeringar, förutom de kontorsmöbler som överfördes från Norrtälje kommun efter ombildandet till KSON. Dessa är nästan helt avskrivna. I övrigt har förvaltningen inga medel varken för investeringar eller avskrivningar.

Utgift i jämförelse med budget

4.2.1 Ny- och ersättningsinvesteringar

Investeringar (mkr)	Utgift ack. innev. år	Budget innev.år	Prognos innev. år	Budget avvik.	Upparb grad (%)
Nyinvesteringar					
Ersättningsinvesteringar					
Totalt investeringar					